

Taxeringsmyndigheternas infordrade uppgifter

Det finns vissa taxeringsmyndigheter, som på löpande band tillverkar blanketter att ifyllas av de skattskyldiga. Oftast hänför sig de begärda uppgifterna till det gångna året och avse t. ex. bokföringsfrågor, som det kan vålla vissa svårigheter att snabbt och korrekt besvara på en kort tillmätt tid. De flesta affärsmän, som rationellt sköter sin rörelse, överlämnar sin bokföring till någon bokföringsbyrå, för att dels få mera tid till det produktiva arbetet med affärens skötsel och inköpsplanering och dels för att få största möjliga garanti för att uppgifterna bli korrekta och att ev. möjligheter till skattemässiga besparingar tillvaratagas, det senare icke minst viktigt i dessa de tillfälliga skattelagstiftningarnas tidevarv.

När taxeringsmyndigheterna begär kompletterande uppgifter, blir det bokföringsbyrån, som får ett extra icke påräknat arbete. Mången affärsman avslutar räkenskapsåret på hösten, för att ej behöva göra inventeringar m. m. under nyårshelgen. De får därigenom bättre tid att diskutera bokslutet med sin rådgivare, men de måste avlämna deklARATIONEN senast den 15 februari. Bokföringsbyrån har sitt arbetsprogram fullbelagt till den 31 mars, då övriga rörelsedeklarationer skall avlämnas. Kommer därtill taxeringsmyndigheternas arbetskrävande förfrågningsblanketter, hänförande sig till de deklARATIONER, som inlämnats den 15 febr., då förstår envar att detta spränger den uppjordade arbetsplaneringen.

Ett belysande exempel på arbetskrävande förfrågningar är den uppgiftsskyldighet, som de skånska länsstyrelserna pålagt ägguppköpare och som vållade icke minst lanthandeln

stora besvärligheter. Här begärdes uppgift om äggförsäljarnas namn och mantalsskrivningsort samt mängd och priset härför. Löneuppgifter som arbetsgivare normalt har att avlämna, behöver icke upptaga personer, vars sammanlagda årsinkomst understiger 100 kr. Någon dylik inskränkning fanns ej i länsstyrelsens cirkulärförfrågan. Varför skall uppgiftsskyldighet endast åligga lanthandeln, när sommargäster t. ex. utgör en stor kundkrets, för att inte tala om torg-handeln. Det gäller tydligen en kontroll av vederbörande försäljares deklARATION, men analogt borde varje hushåll lämna redogörelse över sina inköp från alla handlande o. s. v.

Ett annat exempel gäller en taxeringskonsulent, som till rörelseidkare inom sitt distrikt utsänder en begäran om avskrift av Omkostnads-kontot post för post med specifica-tion av vad dessa avser. För att tillfredsställande kunna besvara en dylik förfrågan, måste kanske något hundratal dagboksposter avskrivas jämte till dessa hörande fakturor. Om vederbörande begärt en omkostnadsspecifica-tion, där likartade poster grupperats och slutsiffrorna samt ev. icke avdragsgilla poster redovisats, då hade det varit någon rimlighet i begäran. Nu tangerar förfrågningen bokföringsgranskning, som skall beordras av vederbörande TL. Ett telefonsamtal med konsulenten gav till svar, att han avsåg en avskrivning post för post och därmed punkt.

Detta är endast några enstaka exempel på det merarbete, som en skattskyldig åsamkas på grund av oberäknade förfrågningar. Det kan inte förnekas, att många deklARATIONER är ofullständiga och att komplet-

terande upplysningar kan behövas. Orsaken härtill är säkerligen den nuvarande skattelagstiftningens paragrafdjungel. Det ligger i sakens natur, att den tid som en granskare kan ägna åt varje deklARATION blir knapphändigt tillmätt, och följden blir att det är omöjligt att penetrera varje enskild rörelseidkares problem, varför, om en låg nettovinst något år redovisas — man gärna tillgriper en skönsmässig taxering. Skulle denna vara felaktig, så dövar granskaren sitt samvete med att en överklagning till PN skall rätta till ett ev. misstag. Förfaringssättet måse dock verka uppluckrande på den allmänna skatte- och deklarationsmoralen.

Skulle man inte kunna tänka sig något slags samverkan mellan dem, som yrkesmässigt syssla med rörelseidkares deklARATIONER, och dem, som sedan ha att granska desamma och åsätta taxering. Ett litet steg i denna riktning framskymtar i Kungl. prop. nr 220 år 1951 rörande taxering till investeringsavgift, där efter framställning från en känd yrkessammanslutning, departementschefen uttalat, att om bl. a. den som handhaft en rörelseidkares bokföring lämnar intyg på uppgiftens riktighet, så skall detta gentemot taxeringsmyndigheterna tillmätas visst bevisvärde. Skulle inte denna "intygsrätt" kunna utvidgas att omfatta även uppgifter till ledning för inkomstdeklARATIONEN? De som yrkesmässigt syssla med bokföringar och revisioner måste ha kunskaper i bokförings- och skatte-

frågor i minst lika hög grad som t. ex. taxeringskonsulent. Därtill kommer att de för sin verksamhet måste anses ha ett visst ansvar gentemot sina uppdragsgivare, så att de inte vill medverka till felaktiga uppgifter.

Om de centrala anvisningarna från Riksskattenämnden och andra lokala dylika från länsstyrelsens taxeringsavdelning utsändes inte enbart till konsulenter och taxeringsnämnder utan även till bokförings- och revisionsbyråer, kunde dessa senare i god tid förbereda och sammanställa det material, som bedömdes vara önskvärt till komplettering av deklARATIONEN. Vederbörande TI får mycket snart erfarenhet av vilka personer och byråer, som mindre noggrant använder ett dylikt material och för dylika har skattestrafflagen tillämpliga lagrum. Därigenom skulle även ernås en sanering av okunniga och mindre nogräknade "deklarationsmedhjälpare" till båtnad för alla parter och inte minst för taxeringsmyndigheterna.

Samtidigt som man konstaterar, att en mängd infordrade uppgifter ställer till mycken oreda för bokföringsbyråernas arbete, måste man fråga sig om inte dessa förfrågningar planläggas i så god tid att de skulle kunna tillställas byråerna innan boksluten uppgöres och så att redan i samband med deklARATIONERNA dessa extra blanketter kunde ifyllas. Vad säger Riksskattenämnden och vederbörande taxeringsintendenter?

A. J.